

– ідентифікація, моніторинг, попередження та знешкодження ризиків та небезпек, які складають загрозу підприємству у його інтелектуальній сфері [3, с. 265].

Вказані можливості інтелектуальної безпеки безпосередньо залежать від повноцінної системи інформаційного трансферту, що обумовлює необхідність забезпечення інформаційної безпеки підприємства. Систему управління інформаційною безпекою - частина загальної системи управління, яка ґрунтується на підході, що враховує ризики інформаційної безпеки, як бізнес-ризик, яка призначена для створення, функціонування, моніторингу, підтримування та вдосконалення заходів у сфері інформаційної безпеки.

Список використаних джерел

1. Чібісова І. В., Івашина Є. М. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства. URL: http://www.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/rpei/2011_31/Chibis.pdf.
2. Воронка О. Формування тактики та стратегії забезпечення кадрової безпеки підприємства. *Інноваційна економіка*. 2020. № 1-2. С. 99-104. doi:<https://doi.org/10.37332/2309-1533.2020.1-2.15>
3. Пуйда Г. В. Комплексний аналіз філософсько-економічної дефініції «інтелектуальна безпека підприємства». *Економічний аналіз*. 2017. № 4. С. 261-272.

Гвязда В.

*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри
міжнародного права та міграційної політики*

Баран А.В.

ОСОБЛИВОСТІ СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «ПРИВАТНИЙ ПРОСТІР» ТА «ПРИВАТНЕ ЖИТТЯ» У РІШЕННЯХ ЄСПЛ

На сьогодні існують різні погляди щодо потреби визначення та розуміння права на приватність. Адже, для визначення зв'язку між поняттями «приватний простір» та «приватне життя», слід знати, що вони є похідними від права на приватність. Право на приватність є фундаментальним для людини і закріплюється в Загальній декларації прав людини ООН, Європейській конвенції з прав людини та багатьох інших міжнародних і регіональних угодах. Приватність тісно пов'язана з людською гідністю й іншими ключовими цінностями, вона стала одним із найбільш важливих питань у галузі прав людини новітнього часу [5]. Тому так важливо дослідити та розібратись в розумінні цього права й понять що з ним пов'язані.

За останні десять років Європейський суд з прав людини значно розширив сферу захисту, що охоплюється статтею 8 Європейській

конвенції з прав людини (далі ЄКПЛ), де закріплюється право кожної особи на повагу до приватного і сімейного життя. Така еволюція стала можлива завдяки самому характеру її положень. Стаття 8 ЄКПЛ, охоплює досить широке коло питань і спрямована на захист чотирьох сфер особистого життя: приватне життя, сімейне життя, житло і кореспонденція. Причому втручання в одну сферу може зазіхати і на інші сфери.[1,с.11]

Приватне життя - це широке поняття, яке не має свого вичерпного визначення (E.B. проти Франції, § 47; Niemietz проти Німеччини, § 29; Реск проти Сполученого Королівства, § 57). Проте через свою прецедентну практику Європейський суд з прав людини (далі ЄСПЛ) дав настанови щодо значення та обсягу приватного життя для цілей статті 8. Більш того, широкий підхід до визначення особистих інтересів дозволив розробити прецедентну практику відповідно до соціальних та технологічних досягнень [2 с.42]. У деяких випадках ЄСПЛ використовує терміни «приватного життя», чітко не визначаючи, які індивідуальні інтереси опинилися під загрозою (Klass та інші проти Німеччини). Поняття приватного життя не обмежується "внутрішнім колом", в якому людина може жити власним особистим життям і виключати зовнішній світ. Повага до приватного життя також має певною мірою охоплювати право встановлювати та розвивати відносини з іншими людьми (Botta проти Італії, § 32) [2 с.43]. Враховуючи дуже широке коло питань, що охоплює приватне життя, справи, що підпадають під це поняття, були згруповані у три основні категорії, щоб забезпечити певні засоби класифікації, а саме: фізичну, психологічну чи моральну цілісність особи; приватність; ідентичність [3 с.4].

ЄСПЛ уперше вказав, що поняття приватного життя охоплює фізичну і моральну цілісність особи в рішенні X і Y проти Нідерландів, § 22. Ця справа стосувалася сексуального насильства психічно хворої шістнадцятирічної дівчини та відсутності норм кримінального права, щоб забезпечити їй ефективний та практичний захист. Також до поняття приватного життя відносяться: питання надання медичної допомоги і психіатричного обстеження; фізична недоторканність вагітних жінок і питання абортів; фізична і психологічна недоторканність жертв домашнього насильства; фізична недоторканність дитини, що стала жертвою насильства в школі; статева приналежність, орієнтація; обмеження на доступ до ряду професій або прийомів на роботу; питання поховання покійних членів сім'ї (наприклад, видача тіла родичам покійного); також стаття зачіпає деякі права інвалідів [2 с.43].

Щодо «особистого простору», то до цього поняття відносяться порівняно вузькі питання. Наприклад, те що стосується зображення і фотографій, репутація фізичної особи, файли або дані особистого характеру, зібрані і збережені службами безпеки держави; інформація про здоров'я особи (наприклад, інформація про ВІЛ-інфікування, про репродуктивної здатності), нагляд за спілкуванням і телефонними

переговорами, відеоспостереження в громадських місцях із записом, збереженням і подальшим оприлюдненням інформації, спостереження за особою за допомогою системи навігації, відеоспостереження роботодавця за співробітниками [4].

Концепція «приватного життя» є терміном з широким значенням, яке не піддається вичерпному визначенню. Однак, як вбачається з практики ЄСПЛ, право на повагу до «приватного життя» є правом на приватність, правом жити так, як кожен того бажає, і бути захищеним від оприлюднення фактів приватного життя. Поняття «приватне життя» є широким, та охоплює в себе поняття «приватний простір».

Отже, сутність поняття «приватне життя» не є визначеною. ЄСПЛ ухилився від встановлення специфічних правил за його визначенням. Зокрема, його підхід полягає в тому, щоб визначити придатність статті 8 по кожній конкретній справі, від ставлення до справи, створюючи тим самим концепцію незалежного і гнучкого розуміння положень ЄКПЛ. Важливо усвідомити, що це поняття й інші похідні від нього, зокрема «приватне життя» і «приватний простір» не є статичними, а навпаки, настільки динамічними, що здатні розвиватися і змінюватися в міру розвитку самого суспільства. Тому рекомендується, розглядати і визначати зв'язок та зміст наведених понять, виходячи з кожного окремого випадку.

Список використаних джерел

1. Європейська конвенція з прав людини з поправками, внесеними відповідно до положень Протоколів № 11 та 14 з Протоколами № 1, 4, 6, 7, 12, 13 та 16 від 2010. URL: https://www.echr.coe.int/documents/convention_ukr.pdf
2. Дроздова О.М. та Дроздової О.В. Посібник за статтею 8 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод/пер. з англ. з доп. 2018 URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/1259d4263dac852ef056_file.pdf
3. Барабаш О. Л. Становлення та зміст поняття «приватне життя». Одеса 2014 URL: file:///C:/Users/Sony/Downloads/Prav_2014_18_19.pdf
4. Набока І.Б. Особистий простір людини: фізичний і психологічний вимір. Київ 2015 URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/927817.html>
5. Права Людини в Україні. Інформаційний портал Харківської правозахисної групи. 2017 URL: <http://khpg.org/index.php?id=1124785474>